

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДОНАЧЕЛНИК
КООРДИНАЦИОНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА РАЗВОЈА ГРАДА НОВОГ САДА
Број: П-020-7/2023-25/1
Дана: 20. новембар 2023. године
НОВИ САД

На основу члана 100. став 5. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19) и члана 14. став 2. Пословника о раду Градског већа Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 42/11 и 31/18), поводом спроведене Јавне расправе о Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године, Координациони тим за израду Плана развоја Града Новог Сада у сарадњи са Службом извршних органа Града Новог Сада – Канцеларија за локални економски развој, у складу са Програмом јавне расправе о Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године, доставља

ИЗВЕШТАЈ
О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ
О НАЦРТУ ПЛАНА РАЗВОЈА ГРАДА НОВОГ САДА
ЗА ПЕРИОД 2023 – 2030. ГОДИНЕ

У складу са Закључком Градског већа Града Новог Сада, број: П-020-4/2023-69/а1 од 27. октобра 2023. године, Координациони тим за израду Плана развоја Града Новог Сада у сарадњи са Службом извршних органа Града Новог Сада – Канцеларија за локални економски развој (у даљем тексту: Координациони тим), спровео је у периоду од 30. октобра до 13. новембра 2023. године јавну расправу о Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године.

Програмом јавне расправе о Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године, било је предвиђено да Нацрт буде објављен на званичном сајту Града Новог Сада (www.novisad.rs), те да заинтересоване стране могу предлоге, сугестије и мишљења да достављају на мејл адресу: kler@novisad.rs, на обрасцу који се могао преузети уз текст Нацрта плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године, као и да ће јавна расправа укључити и организовање једног отвореног састанка са грађанима и њиховим удружењима, представницима заинтересованих правних и физичких лица, стручном и осталом јавношћу.

У оквиру јавне расправе организован је 9. новембра 2023. године, у Плавој сали Скупштине Града Новог Сада, отворени састанак са грађанима и њиховим удружењима, представницима заинтересованих правних и физичких лица, стручном и осталом јавношћу. На отвореном састанку у уводном делу презентован је Нацрт плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године, након чега је отворена дискусија. Присутни грађани и представници удружења грађана постављали су питања у следећим областима: рурални развој, развој градских коридора и путних праваца, бициклички саобраћај, јавни превоз, очување историјског наслеђа, спорт и омладина, култура, комунална инфраструктура са посебним акцентом на пречишћавање отпадних вода, социјална заштита и друго.

Представници Координационог тима и Тематских радних група образлагали су свако појединачно питање и указивали на то да су све области обухваћене Нацртом плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године.

На крају дискусије, на прописаном обрасцу, представници Градске управе за привреду доставили су један предлог на Нацрт плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године.

У периоду од 30. октобра до 13. новембра 2023. године, на мејл адресу Службе извршних органа Града Новог Сада - Канцеларија за локални економски развој - kler@novisad.rs, на прописаном обрасцу, пристигли су предлози на Нацрт плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године, од стране Градске управе за културу и Dr. sci. med. Снежане Укропина, специјалисте социјалне медицине, начелнице Центра за промоцију здравља Института за јавно здравље Војводине, док је један предлог пристигао у форми дописа од стране Друштва архитеката Новог Сада.

Координациони тим је размотрио све пристигле предлоге на Нацрт плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године и изјаснио се на следећи начин:

1. Градска управа за привреду

ПРЕДЛОГ 1:

На страни 107. у Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године опис приоритетног циља под тачком 4.3 Приоритетни циљ 3: Одржива економија – Привреда заснована на иновацијама и знању, у делу Одрживи туризам гласи:

„Одрживи туризам је такође значајан за овај процес, јер генерише велики број запослених на територији Града. Као комплексна и садржајна туристичка дестинација, која поред градског одмора обухвата и комплементарну понуду своје околине (Фрушке горе са Сремским Карловцима), Град бележи континуирани раст туризма. Како би Град задржао туристичку конкурентност, наставиће да прати савремене трендове у области туризма и прилагођава се потребама савремених туриста, ради на брендирању дестинације и даљем унапређивању имиџа, развоју конкурентних туристичких производа, развоју пословног и осталих видова туризма, сарадњи и умрежавању са свим чиниоцима туристичке понуде.“

Потребно је опис приоритетног циља под тачком 4.3 Приоритетни циљ 3: Одржива економија – Привреда заснована на иновацијама и знању, у делу Одрживи туризам допунити да гласи:

„Одрживи туризам је такође значајан за овај процес, јер генерише велики број запослених на територији Града. Као комплексна и садржајна туристичка дестинација, која поред градског одмора обухвата и комплементарну понуду своје околине (Фрушке горе са Сремским Карловцима), Град бележи континуирани раст туризма. Како би Град задржао туристичку конкурентност, наставиће да прати савремене трендове у области туризма и прилагођава се потребама савремених туриста, ради на брендирању дестинације и даљем унапређивању имиџа, развоју конкурентних туристичких производа, развоју пословног и осталих видова туризма, сарадњи и умрежавању са свим чиниоцима туристичке понуде. Посебан акценат треба ставити на развој недостајућих капацитета конгресног туризма, те у том смислу развијати супраструктуру и привлачење инвестиција у овој области.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Нови Сад је град у коме се већ више деценија одржавају сајамске манифестације као и појачана укупна туристичка активност. Са скоро 400.000 становника, представља универзитетски, клинички и привредни центар региона, град спорта и богате културне и историјске понуде али се и поред свега тога увиђа недостатак капацитета за развој конгресног туризма. Због ових недостајућих капацитета није могуће организовати велике и значајне конгресне догађаје из области науке, медицине, привреде и пољопривреде као и друге стручне и научне скупове међународног значаја.

ПРЕДЛОГ ПРИХВАЋЕН

2. Градска управа за културу

ПРЕДЛОГ 1:

На страни 78. у Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године други пасус гласи:

„...Такође, на основу препоруке Панела независних стручњака Европске комисије, који је био задужен за контролу успешне реализације Пројекта Нови Сад- Европска престоница културе, потребно је донети неопходна документа и дефинисати легате – наслеђе пројеката реализованих у оквиру Европске престонице културе, који ће бити део јединствене културне политике града.“

Потребно је део пасуса променити да гласи:

„ ... Такође, на основу препоруке Панела независних стручњака Европске комисије, који је био задужен за контролу успешне реализације Пројекта Нови Сад- Европска престоница културе, донета су неопходна документа и дефинисани легати – наслеђе пројеката реализованих у оквиру Европске престонице културе, који ће бити део јединствене културне политике Града.“

Сходно свему горе написаном потребно је кориговати и прву АКТИВНОСТ на страни 78.
Уместо текста

„Усклађивање планова рада установа културе са јединственом културном политиком Града Новог Сада“

треба да гласи:

„Усклађивање програма рада установа културе са јединственом културном политиком Града Новог Сада“

Сходно свему горе написаном потребно је кориговати и кратак опис АКТИВНОСТ на страни 78.

Уместо текста

„Усклађивање стратешких планова установа културе са Стратегијом културног развоја Града за период 2016-2026. године.

Доношење неопходних докумената и дефинисање легата - наслеђе пројеката реализованих у оквиру Европске престонице културе, који ће бити део јединствене културне политике Града.“

треба да гласи:

„Усклађивање стратешких планова установа културе са Стратегијом културног развоја Града за период 2016-2026. године и Одлуком о утврђивању програмских и пројектних активности као наслеђа Пројекта „Нови Сад – Европска престоница културе“, који ће бити део јединствене културне политике Града.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Корекције неопходне због протока времена од првог писања мера у нацрту документа и усвајања истог у наредном периоду.

ПРЕДЛОГ ПРИХВАЋЕН

ПРЕДЛОГ 2:

На страни 81. у *Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године* у првом реду у другој колони КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ

Уместо текста :

„Аплицирање Града Новог Сада за чланство у Мрежи креативних градова UNESCO, односно за добијање звања креативног града. На овај начин установе културе би добиле референцу која би представљала значајну подршку за њихово учешће у постојећим европским културним кластерима.“

Треба да гласи:“ Аплицирање Града Новог Сада и пријем у чланство у Мрежи креативних градова UNESCO. На овај начин установе културе су добиле референцу која представља значајну подршку за њихово учешће у постојећим европским културним кластерима“

На страни 81. у *Нацрту плана развоја Града Новог Сада за период 2023 – 2030. године* у другом реду у другој колони КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ

Уместо текста :

„Повезивање са туристичким институцијама, израда јединственог календара културних догађаја, као и вредновање и интерпретација културног наслеђа који представља развојни капацитет за образовање и туризам. Такође, чланством у Мрежи креативних градова UNESCO ~~би се повећала~~ атрактивност Града у привлачењу иностраних туриста. „

Треба да гласи: „Повезивање са туристичким институцијама, израда јединственог календара културних догађаја, као и вредновање и интерпретација културног наслеђа који представља развојни капацитет за образовање и туризам. Такође, чланством у Мрежи креативних градова UNESCO повећава се атрактивност Града у привлачењу иностраних туриста. „

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Корекција је неопходна због тога што је Град већ аплицирао за чланство у Мрежи креативних градова UNESCO и добио је звање креативног града.

ПРЕДЛОГ ПРИХВАЋЕН

3. Dr. sci. med. Снежана Укропина, специјалиста социјалне медицине, Начелница Центра за промоцију здравља Института за јавно здравље Војводине

ПРЕДЛОГ 1:

Предлажемо да се у 2 кључне мере у оквиру приоритетног циља 2, уврсте старије особе као циљна група, тако да кључне мере гласе:

4.2.9. Унапређење капацитета за пружање подршке деци, одраслима и старијима са сметњама у развоју

4.2.10. Унапређење и развој спортске рекреације свих грађана, а посебно деце, омладине, жена, старијих и особа са инвалидитетом.

Предлажемо да се размотри да се у описима начелно поменутих мера дода синтагма: „са очекиваним позитивним утицајем на здраво и активно старење, социјалну инклузију и партиципацију старијих лица“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Од 5. октобра 2023. године Влада РС донела је „Стратегију активног и здравог старења у РС за период од 2024 до 2030. године“ („Сл. Гласник РС“, 84/2023). Овом стратегијом

створен је основ да сви плански документи градова и локалних самоуправа уврсте концепт активног (инклузивног и партиципативног) и здравог старења у садржај.

У Европској мрежи здравих градова Светске здравствене организације (*WHO European Healthy City Network*), чији је Град Нови Сад члан од 2012. године, у току 2023. године се интензивирају активности подршке политикама здравог старења и ширења мреже Градова – пријатеља старијих и Градова пријатеља дементних. Покренута је Радна група за здраво старење (*Healthy Age Task Force EHCN WHO*), чијим активностима се придружио и Град Нови Сад током 2023. године, у којој се размењују искуства и политике које примењује 16 европских градова – чланова Радне групе.

Прецизирањем циљне групе старијих особа у називима кључних мера у више области друштвеног развоја у оквиру Нацрта „Плана развоја Града Н. Сада за период 2023-30. г“ ствара се основ за конкретне планске документе који се тичу активног и здравог старења, на реалан, мултисекторски и партиципативан начин.

Главне тематске области „Градова пријатеља старијих“ су већим делом и предвиђене осталим кључним мерама Нацрта „Плана развоја Града Н. Сада за период 2023-30. г“: спољни простори и објекти; транспорт; становање; социјална партиципација; поштовање и социјална инклузија; грађанско учешће и запослење; комуникација и информације и подршка заједнице и здравствене услуге. Међутим, због потребног нивоа општости изостало је наглашавање назива циљне групе „старијих“ у кључним мерама, те сматрамо да је потребно да се назив ове циљне групе истакне макар у истој равни са другим вулнерабилним циљним групама, тамо где се оне и помињу у кључним мерама – а то су кључна мера 4.2.9 и 4.2.10.

Сматрамо да би прецизирање ове вулнерабилне групе представљало неопходан израз опредељености Града Новог Сада да високо у својим планским мерама поставља бригу за старије и стварање прилика за њихову инклузију и активну социјалну партиципацију.

ПРЕДЛОГ ПРИХВАЋЕН

4. Друштво архитеката Новог Сада

ПРЕДЛОГ 1:

У делу 4.1.1. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЈАВНОГ ПРОСТОРА ПРИМЕНОМ КОНЦЕПТА „УРБАНИ ДИЗАЈН“, на страни 28. документа, у табели „Кључне активности у циљу спровођења мере“, за активност "Постављање главних циљева пројекта и интегрално планирање" - кратак опис активности у трећем пасусу треба кориговати и допунити тако да пасус гласи: „Препознавање ограничења, потенцијала и реално извођење пројекта; процене стања животне средине, анализа кретања и коришћења јавног простора; расписивање урбанистичко-архитектонских конкурса (обавезно за јавне површине и објекте у јавном власништву) уз ангажовање репрезентативних струковних удружења као спроводилаца конкурса.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Сматрамо да ове допуне и корекције нису обимне и да једноставно могу да се имплементирају у предложени Документ, а да, истовремено представљају суштински допринос постављеним приоритетним циљевима. Поред осталог, оне, нарочито, представљају ефикасан механизам у отклањању претње која је у SWOT анализи за област урбани развој и заштита животне средине, наведена под тачком 7.: "Неравнотежа између економског раста и очувања природне и културне баштине"

ПРЕДЛОГ НИЈЕ ПРИХВАЋЕН

ПРЕДЛОГ 2:

У делу 4.2.13. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ НОВИХ ОБЈЕКТА, КАО И КВАЛИТЕТНИЈЕ ОДРЖАВАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ, У ЦИЉУ БОЉЕГ ЗАДОВОЉЕЊА ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, На страни 105. документа, у табели „Кључне активности у циљу спровођења мере“, за активност " Адекватно просторно и пројектно планирање за изградњу, капитално и текуће одржавање објекта којима располаже Град“ - кратак опис активности треба допунити новим пасусом који гласи: „Спровођење обавезних архитектонских конкурса за изградњу и капитално улагање за ове објекте, преко репрезентативних струковних удружења“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Сматрамо да ове допуне и корекције нису обимне и да једноставно могу да се имплементирају у предложени Документ, а да, истовремено представљају суштински допринос постављеним приоритетним циљевима. Поред осталог, оне, нарочито, представљају ефикасан механизам у отклањању претње која је у SWOT анализи за област урбани развој и заштита животне средине, наведена под тачком 7.: "Неравнотежа између економског раста и очувања природне и културне баштине"

ПРЕДЛОГ НИЈЕ ПРИХВАЋЕН

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НЕПРИХВАТАЊА ПРЕДЛОГА 1. И 2. ОД СТРАНЕ КООРДИНАЦИОНОГ ТИМА:

Спровођење урбанистичко-архитектонског конкурса је прописано чл. 68а. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 -испр., 64/10 -одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 -одлука УС, 50/13 -одлука УС, 98/13 -одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 -др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), док је Правилник о начину и поступку за расписивање и спровођење урбанистичко-архитектонских конкурса („Сл. гласник РС“, бр. 31/15) уредио начин и поступак за расписивање и спровођење које мора бити засновано на принципима: равноправности; анонимности; једнакости; конкурентности; независног, непристрасног и објективног оцењивања; јавности; правичности у награђивању и економичности, заштите животне средине и енергетске ефикасности.

Имајући у виду да је, Град Нови Сад у законској обавези да спроводи урбанистичко-архитектонске конкурсе за локалитете које су предвиђене важећом планском документацијом, овом сугестијом, односно примедбом, се фаворизују струковна удружења, искључује јавност и социјалне, еколошке, културне и сл. потребе локалне заједнице. Политика Града Новог Сада је заснована на јасној визији у погледу архитектуре и планирања коришћења земљишта кроз израду и усвајање урбанистичких планова, а који имају за циљ да, пре свега, **обезбеде најбољу праксу и поштовање највиших стандарда** како би се сачувао одрживо, здраво и квалитетно окружење за живот, ојачала атрактивност на целој територији града, подједнако и равномерно, и промовисало поштовање и унапређење посебности различитих места и индетитета.

Ова мера, укључује и активности којом се све напред наведено потврђује на начин да се сви јавни простори третирају **једнако битни у циљу добробити грађана.** Неопходно је учешће јавности континуирано, едукација грађана и заинтересованих страна (која су, свакако, и струковна удружења), консултације и сл., како би **свака промена у простору** (нарочито на земљишту у јавној намени) **била колективна, контекстуална и вредносна.**

Град има инструмената да изврши анализу циљних група и заинтересоване јавности за сваки пројекат појединачно, водећи рачуна, поред законских обавеза, и о економичности истог. Консултација са академском и стручном јавношћу која помаже у заузимању ставова у погледу кључних питања, има предности у смислу учешћа струке у разним фазама, али и недостатак који може да обухвати позивање стручњака фаворизованих од стране организатора, ризик од скривеног заступања мишљења и сл. С тога, транспарентност и укључивање јавности у раним фазама доношења одлука, програма, идеја, планова и концептуалних решења, представља најважнији циљ Града.

Што се тиче обавезности конкурса за објекте у јавном власништву, сматрамо да они не могу, и не смеју, бити издвојени и привилеговани. Град Нови Сад **има фокус на све објекте за јавно коришћење** који могу бити; (1) у јавној својини (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и (2) остале објекте јавне намене, који могу бити и у свим облицима својине (болнице, домови здравља, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, трговински центри, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и други објекти).

С тога, урбанистичко-архитектонски конкурси за објекте за јавно коришћење ће се спроводити на исти начин као и за јавне просторе, у складу са законским и планским обавезама и/или на основу процене Града (уз активно учешће грађана и стручне јавности у раним фазама) водећи рачуна о економичности истих, узимајући у обзир да се, за спровођење конкурса користе средства пореских обвезника, те да треба да буду и што је могуће практичнији и исплативији.

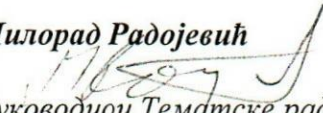
**ПРЕДСЕДНИК КООРДИНАЦИОНОГ ТИМА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА РАЗВОЈА
ГРАДА НОВОГ САДА**

Адријана Месаровић

Члан Градског већа за буџет, финансије и инвестиције

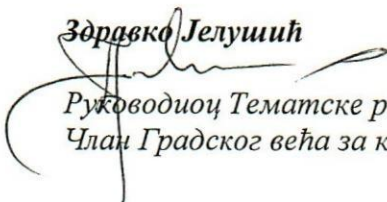
Милорад Радојевић

Руководиоц Тематске радне групе за економски развој
Члан Градског већа за привреду

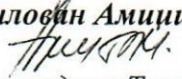
Далибор Рожич

Руководиоц Тематске радне групе за друштвени развој
Члан Градског већа за културу

Здравко Јелушић

Руководиоц Тематске радне групе за урбани развој и заштиту животне средине
Члан Градског већа за комуналне послове

Милош Анџић

Руководиоц Тематске радне групе за добру управу
Члан Градског већа за управу, прописе и урбанизам